

Міністерство охорони здоров'я України
Національний інститут раку МОЗ України
Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України
Клінічна лікарня «Феофанія» Державного управління справами

науково-практична конференція

**Променеві методи дослідження
як діагностичний та лікувальний супровід
в онкології**

5–6 квітня

Київ — 2012

УДК 615.849.1 + 616–006 + 616–07

Науково-практична конференція «Променеві методи дослідження як діагностичний та лікувальний супровід в онкології»
Київ: 2012, 172 с.

Збірник містить нові результати з променевих методів дослідження в онкології. Розглянуто різноманітні сучасні діагностичні та лікувальні методики, які ґрунтуються на застосуваннях ЧЗД, КТ, ПЕТ-КТ, МРТ та інші.

Викладений матеріал буде корисним фахівцям з проблем діагностики та терапії в онкології, лікарям променевої діагностики.

Зміст

Abdullaev R.Ya., Tamm T.I., Hyzhniak A.A., Golovko T.S.	
Ultrasoundography of paravertebral space for paravertebral block conduction	8
Абдуллаев Р.Я., Тамм Т.И., Гижниак А.А., Головко Т.С.	
Дооперационная ультразвуковая диагностика рака желудка	10
Абдуллаев Р.Я., Пономаренко С.А., Горлеку Ф.	
Особливості ультразвукової діагностики гепатоцелюлярного раку печінки	13
Абдуллаев Р.Я., Пономаренко С.А., Кріжановська І.В., Сисун Л.А.	
Ультрасонографічна семіотіка метастазів печінки	16
Абдуллаев Р.Я., Пономаренко С.А., Єфіменко С.Г.	
Ультразвукова дифференційна діагностика доброкісних пухлин печінки	19
Абдуллаев Р.Я., Пономаренко С.А., Горлеку Ф., Кріжановська І.В.	
Можливості ультрасонографії та КТ в діагностіці гепатоцелюлярного раку	21
Бабий Я.С., Сычева Т.В.	
Эффективный выбор радиологических методов исследования при раке легкого	24
Бакай О.О.	
Можливості еластографії в ультразвуковій діагностиці новоутворень різної локалізації	28
Батюк С.І., Бриндіков Л.М., Табола М.М., Попович В.В.	
Ультразвукове дослідження метастазів в лімfovузли при ракові прямої кишки	30
Білоненко Г.А., Шкарбун Л.І., Аксюнова О.Г., Аксюнов О.А.	
Рак чи мастиг? Сучасний діагностично-лікувальний супровід при запальніх змінах грудей	32
Bubnov R.V.	
Unremovable idiopathic pain treatment by novel ultrasound guided technique	37

Bubnov R.V., Boyko V.V.	
The capabilities of ultrasonography in complex diagnostics of advanced colorectal cancer. A prospective study	39
Бубнов Р.В., Строкань А.М., Абдуллаев Р.Я.	
Принципи навчання використання сонографії в регіональній анестезії та медицині болю	41
Бубнов Р.В.	
Персоналізована, прогностична та профілактична медицина (ПППМ). Сучасна європейська парадигма	48
Бубнов Р.В., Мухомор О.І.	
Інвазивна сонографія легеневої тканини та органів грудної клітки	52
Бубнов Р.В., Мельник І.М.	
Оптимізація медичних рішень та визначення помилки інтервенційної сонографії за допомогою математичних моделей.	56
Верба А.В., Гуменюк К.В., Коваль І.М.	
Досвід виконання черезшкірно-черезпечінкового дренування жовчних шляхів у хворих із захворюваннями гепато-панкреатодуоденальної зони, що ускладненні механічною жовтяницею	66
Волоткович А.Ю., Мачнєва О.В.	
Променеві методи дослідження у комплексній діагностиці раку молочної залози	70
Головко Т.С., Крахмалева Л.П., Склляр С.Ю.	
Роль лучевой диагностики при непальпируемых опухолях молочной железы	72
Головко Т.С., Крахмалева А.С.	
Комплексная диагностика узловых образований грудных желез	74
Grabovetskyi S.A.	
Multivoxel MR spectroscopy in the differential diagnosis of brain tumors. Predictive and personalized approach	77
Гречаник О.І., Абдуллаев Р.Я., Красильников Р.Г., Цвігун Г.В.	
Комплексна ультразвукова діагностика ураження внутрішніх органів у онкопротологічних хворих	79
Грищенко О.В., Бобрицкая В.В., Васильева И.А.	
Сонографический контроль динамических изменений ткани молочной железы в процессе патогенетической терапии	81

Гуралевич Ю.В., Головко Т.С., Цып Н.П.	
Возможности ультразвукового исследования в диагностике узловой и неузловой форм трофобластической болезни	86
Дерев'янко Л.П., Талько В.В., Атаманюк Н.П., Яніна А.М., Родіонова Н.К.	
Оцінка функціонального стану гіпофізарно-гонадної системи у жінок репродуктивного віку після променевої терапії пухлин головного мозку	88
Дикан І.М., Козаренко Т.М., Логаніхіна К.Ю.	
Можливості агіографічного дослідження мультидетекторної комп’ютерної томографії в оцінці ефективності хіміопроменевої терапії у хворих на рак горла	93
Добровольский Н.А. Иванова Л.П. Тавартиладзе Н.Е. Богданович Л.И. Куличкова О.В.	
Остеосцинтиграфия с Tc99m как один из методов ранней диагностики метастазов в кости скелета	97
Іванкова В.С., Шевченко Г.М., Хруленко Т.В., Барановська Л.М., Скоморохова Т.В., Отрощенко І.П., Галляс О.В.	
Сучасні технології високоенергетичної HDR брахітерапії у променевому лікуванні раку шийки матки	101
Каратунова Е.Н., Ясиницкая Н.А.	
Иновационный метод ультразвуковой абляции опухолей человека	103
Клюсов О.М., Войтко О.В., Говоруха Т.М., Лола О.І., Олійніченко О.Г., Холодна А.В.	
Перший досвід центру ядерної медицини київського міського клінічного онкологічного центру застосування поєднаного ПЕТ-КТ у онкохворих	105
Кравченко Д.А., Логанихина Е.Ю.	
Определение объема резекции гортани при раке ее срединного отдела (T2-3N0M0)	108
Красильников Р.Г.	
Визначення особливостей МРТ-симіотики головного мозку в залежності від синдромологічної картини у віддалений період легкої закритої черепно-мозкової травми	110

Лаврик Г.В.	
Стандарты лучевой диагностики в стадировании рака печени	116
Лущик Ч.Б., Новицкий В.В., Рябець Л.С., Коломійчук О.П., Приз А.М.	
Можливості сучасних методів досліджень та інформаційних технологій в ранній доклінічній діагностиці перебудов судинного русла при онкопатології	119
Максимовский В.Е., Добровольский Н.А., Четвериков С.Г., Лурин А.Г., Машуков А.А.	
Неинвазивный контроль роста опухолевых очагов после радиочастотной термоабляции	127
Mukhomor O.I., Bubnov R.V.	
Prediction outcome of aspiration treatment under ultrasound guidance using sonoelastography (personalized and predictive management in gynaecology)	131
Mukhomor O.I., Bubnov R.V., Abdullaev R.Ya.	
Sonoelastography enhanced US guided biopsy for prostate cancer detection	133
Педаченко Ю.Е.	
Пункционная вертебропластика в хирургическом лечении метастатических поражений позвоночника	136
Погодаева Г.А., Казакевич В.Г.	
Роль профилактических ЧЗ-осмотров в ранней диагностике рака простатальной железы	138
Процык Е.Е., Головко Т.С.	
Возможности ультразвуковой диагностики опухолей слюнных желез ..	141
Рошупкін А.О., Горобинська С.М.	
Аналіз безпеки застосування контрастних засобів при проведенні МРТ	144
Смакова М.С., Коровина А.С.	
Лучевая диагностика костных проявлений при множественной миеломе	146
Смоланка И.И., Іванкова В.С., Склар С.Ю., Іванкова О.М.	
Використання радіомодифікаторів при комплексному лікуванні хворих на резистентні форми раку грудної залози	148

*Смоланка І.І., Солодяннікова О.І., Скляр С.Ю.,
Костриба О.І.*

Променева діагностика в оцінці стану та розташування регіонарних та «сторожових» лімфатичних вузлів при виборі обсягу операції у хворих на рак грудної залози 150

*Щепотін І.Б., Шептицький В.В., Приймак В.В.,
Колесник О.О., Лукашенко А.В.*

Черезшкірне череззпечінкове дренування жовчних протоків у онкологічних хворих, з механічною жовтяницею, під контролем ЧЗ 152

*Щепотін І.Б., Шептицький В.В., Приймак В.В.,
Колесник О.О., Свінницький В.С., Лукашенко А.В.*

Малоінвазивні втручання під контролем ЧЗ, в лікуванні післяопераційних ускладнень у хворих з онкопатологією органів черевної порожнини, за очеревинного простору та органів малого тазу 153

*Тюєва Н.В., Добровольський М.А., Таварктіладзе Н.Є.,
Дідорчук С.П., Сафронова О.В.*

Можливості ЧЗД в моніторингу регресії пухлин шийки матки протягом поєднаної променової терапії 155

Францевич К.А.

Комплексна променева діагностика дифузних мастопатій 158

Халилеев А.А., Головко Т.С., Лаврик Г.В., Рудая Л.В.

Аналіз воротного кровотока у пацієнтів з злоякісними новообразуваннями брюшної полости 162

Хурані І.Ф., Какаркін О.Я., Григоренко С.В.

Роль спіральної комп'ютерної томографії у виявленні постхіміо-променевих легеневих ушкоджень у хворих на рак грудної залози 164

Чернобай Т.Н.

Лучевая диагностика рака пищевода 169

*Гречаник О.І.¹, Абдуллаєв Р.Я.², Красильніков Р.Г.¹,
Цвігун Г.В.¹*

¹Головний військово-медичний клінічний орденом Червоної Зірки центр «ГВКГ», 01133, м.Київ, вул.Госпітальна 18, (044) 521 82 44,
greshanyk@gmail.com

²Харківська медична академія післядипломної освіти, 61176, м.Харків,
вул. Корчагінців 58, (057) 349 83 84, *r.abdullaev@bk.ru*

Комплексна ультразвукова діагностика ураження внутрішніх органів у онкопроктологічних хворих

На останньому міжнародному симпозіумі по профілактиці раку травного тракту (Германія, 2008) було сказано, що щорічно раком даної локалізації хворіє близько 1 млн. осіб, половина з яких з летальним наслідком. Різні скринінгові програми збільшують частку онкопротологічних хворих ранніми формами до 70%, а тих, що прожили 5 років після лікування — до 80%. Діагностика захворювань в Україні наразі досягла такого рівня, що багато важких патологій можуть бути діагностовані вже на ранньому етапі, що є дуже важливим для успішного лікувального процесу.

Поширеність та тенденція до зростання ехографічної візуалізації патологічних змін внутрішніх органів, позачеревинного простору, малого тазу у онкопротологічних хворих обумовлюють необхідність удосконалення та упровадження комплексної ультразвукової діагностики (КУЗД).

Провідним, доступним променевим методом скринінгу ураження внутрішніх органів залишається ультразвуковий. Ультразвукова діагностика (УЗД) доповнена кольоровим допплерівським картуванням (КДК) та енергетичним допплерівським картуванням (ЕДК) здатна надавати діагностичну інформацію про ехоструктуру та гемодинаміку обстежених паренхіматозних органів.

Мета дослідження — оцінка результатів упровадження комплексної ультразвукової діагностики скринінгу онкопротологічних хворих в практиці лікаря ультразвукової діагностики.

© Гречаник О.І., Абдуллаєв Р.Я., Красильніков Р.Г., Цвігун Г.В., 2012

Матеріали та методи. Обстежено 75 онкопроктологічних хворих (37 чоловіків, 38 жінок, середній вік $59 \pm 3,5$ років, тривалість захворювання $6 \pm 1,8$ років). КУЗД органів черевної порожнини, позачеревинного простору, органів малого тазу проводилася трансабдомінальним, трансректальним, трансвагінальним методом з використанням датчиків відповідної частоти та ультразвукової томографії із застосуванням допплерівського картування.

Результати дослідження. Проаналізовані результати КУЗД 75 онкопротологічних хворих, з них у 26 (34,6%) встановлено багатовогнищеві ураження печінки з різною ехоструктурою та васкуляризацією, у 19 (25,3%) діагностовано порталний тромбоз, з них у восьми тромбоз селезінкової вени. У 20 хворих (26,6%) еходопplerографічні ознаки відповідали цирозу печінки та чи порталній гіпертензії. Симптоми стиснення (загальних здухвинних вен або нижньої порожнистої вени) або проростання органів черевної порожнини, магістральних судин, як результат інвазії пухлиною різних відділів травного тракту встановлено у 31 обстеженого (41,3%). Залучення різних методів ультразвукової візуалізації з КДК та ЕДК забезпечило визначення локалізації, розміру, характеру росту пухлини. Зв'язок пухлини з нирками, сечоводами, сечовим міхуром встановлено у шести хворих, у чотирьох хворих визначалися тромбози нижньої порожнистої вени та ниркових вен. Золотим стандартом діагностики асциту залишається трансабдомінальне ультразвукове дослідження. За нашими даними у 52 хворих (69,3%) діагностовано асцит черевної порожнини та чи малого тазу.

Висновки. Основним інструментальним методом дослідження у онкопротологічних хворих, що дозволяє візуалізувати патологічні зміни внутрішніх органів, оцінити їх розміри, форму, структуру, ступінь залучення в патологічний процес сусідніх органів та структур, є комплексне ультразвукове дослідження органів черевної порожнини, позачеревинного простору та малого тазу. Даний метод суттєво покращує ранню і диференційну діагностику уражених органів черевної порожнини, позачеревинного простору та малого тазу у онкопротологічних хворих. Його необхідно використовувати на першому етапі обстеження в якості скринінгового методу. Найбільш інформативними методами візуалізації є трансабдомінальне УЗД (чутливість 85%), трансректальне УЗД, трансвагінальне УЗД, ультразвукова томографія з використанням КДК, ЕДК (чутливість 99%, специфічність 88%, точність 94%).